

megvalósított gondolat, kicsiben és nagyban. Jól esett ilyen környezetben jóízűen beszélgetnünk egymással, nemcsak a művész terveiről, hanem a máról is, annak földközeli kibontakozásáról.

M

Vákár Tibor 92 éves

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek címlapján (nem föltétlenül szép, de használatos nyomdász-nyelven szólva a kopfban) egy templom rajza látható: a gyergyószentmiklósi örmény katolikus templom képe.

A kép alkotója Vákár Tibor.

Kicsoda ő? "Építész-grafikus", amint a Művészeti Lexikon tisztességesen meghatározza.

Építész-grafikus... Ha nem kellene attól tartanunk, hogy fellengzősen hangzik, a legszívesebben egy Ady-verset idéznénk, ("én nem költőnek, de mindennek jöttem") parafrázisként; *"Te nem építész-grafikusnak, de mindennek jöttél!"* Tavaly júliusi számunkban hírt adtunk az idős művész szentendrei kiállításának megnyitásáról. Akkor leirtuk: 1908. május 14-én született Gyergyószentmiklóson. Tegyük most hozzá az újabb születésnap, a 92-ik év betöltése alkalmával: bel- és külföldi tanulmányútjai és gyakorlati munkái után hazatért, egyebek között a magyar főváros műemléki és városképi meghatározója volt, számos magyarországi műemlék restaurálása fűződik a nevéhez.

De ez kevés: Ő "mindennek jött": alkotni jött. Szülőföldet nem elfelejteni, tisztességet és kultúrát nem elhagyni, minél több embert - s minél mélyebben - az érték megbecsülésére rávenni.

Magyarázni (nem, nem magyarázni, hanem megmutatni és bizonyítani), hogy az ember feladata úgy alakítani épített környezetét, hogy az múltat - örökségként ránk hagyott harmóniát a körülvevő világgal kapcsolatban - és jövőt - kötelességként feltároló erkölcsi értéket - egyaránt elősegítsen.

Vákár Tibor azért jött, hogy ábrázoljon és megőrizzen: örményországi emlékeket és erdélyi épületeket. Távoli tájakat és azt, ami alig karnyújtásnyira van tőlünk, csak éppen nem vesszük észre.

Jött, hogy ápoljon és megmutasson erdélyi örménymagyar kincset, házat, templomot. Magyar örökséget. Az erdélyiséget.

Isten éltesse Vákár Tibort, aki "mindennek jött", hogy még hosszasan "minden" lehessen közöttünk!

(a szerkesztőség)

Nyílt levél Dr. Doncsev Toso Úrnak, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal Elnökének!

Tisztelt Elnök Úr!

A Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása, az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület, valamint a XI. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzat elnökeként alulírott és Szongoth Gábor elnök úr 2000. márciusában levélben fordultunk Önhöz és kértük intézkedését az alábbi ügyben.

Idézet levelünkből:

Mellékelten megküldjük Avanesian Alex elnöknek az Ararát 2000. februári számában megjelent "Elöljáróban" cikkét, amelyben az alábbiakat írja:

"Többször leszögezte már az Országos Örmény Önkormányzat, hogy a magyarországi örmények legális szervezete: az Országos Örmény Önkormányzat és az Arménia Népe Kulturális Egyesület. Nincs hivatalos fóruma semmilyen más szerveződéseknek."

Tisztelt Elnök Úr!

Ön már évek óta tudomással bír a hazai örménységen belüli ellentétekről, a működési anarchiáról, amely az Országos Örmény Önkormányzatot jellemzi. Évek óta semmi sem változott, pedig már a második ciklusból is eltelt több mint 1 év !

A hazai magyar anyanyelvű örménység, a történelmi magyarörmény kisebbség nem tűrheti és nem is tűri, hogy ilyen és hasonló rasszista megnyilvánulások tévesszék meg a közvéleményt, ilyen valótlan kinyilatkoztatások jelenjenek meg a Magyar Állam többmillió költségetvetési juttatásából fenntartott Ararát lapban, amely állítólag a hazai örménység lapja. Bár már az sem, mert az Arménia Népe a kiadója a lapnak, legnagyobb megdöbbenésünkre.

Megengedhetetlen, hogy ilyen rasszista kinyilatkoztatások hangozhassanak el az elnök szájából, amellyel kétségbe vonja más örmény kisebbségi önkormányzati szervek és szervezetek, társadalmi, civil szervezetek legitimitását....

Kérjük intézkedését, hogy Avanesian Alex elnök úr, úgyis mint az Országos Örmény Önkormányzat elnöke, úgyis mint az Arménia Népe Kulturális Egyesület elnöke, ezen nyilatkozatát vonja vissza és azt jelentesse meg az Ararát újság hasábjain.

Tisztelettel kérjük, hogy kisebbségi közösségi és egyéni jogaink megvédése iránti intézkedéséről - fentiek tárgyában - bennünket értesíteni szíveskedjék 30 napon belül...."

Március 30-i keltezéssel, mint a Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása elnöke, az alábbi - igen elgondolkodtató - levelet kaptam a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal Bolgár, Görög, Örmény, Szerb Referatura fejléccel Popovics György főosztályvezető úrtól.

"Tisztelt Elnök Asszony!

Dr. Doncsev Toso elnök úrnak címzett levelét, amelyben az Elnök úr intézkedését kéri annak érdekében, hogy Avanesian Alex, az Országos Örmény Önkormányzat elnöke vonja vissza az Ararát c. lapban közölt nyilatkozatát, március 23-án megkaptuk.

Hivatalunk azonban nem az igazságszolgáltatás intézménye. Ön, amennyiben úgy véli, hogy a személyhez fűződő jogai sérültek, a Ptk. 85. §-a alapján a bírósághoz fordulhat."

Tisztelt Elnök Úr!

Mint jogban járatos ember, úgy gondoltam és gondolom jelenleg is, hogy az önkormányzati és civil szervezetek képviselőiben az elnökök által Önhöz intézett kérelmeink nem az engem ért sérelmeket kéri orvosolni, hanem a hazai örmény kisebbség többségét ért sérelmeket. Elvártuk volna, hogy több kisebbségi szervezet által sérelmezett ügyben Ön intézkedjen és intézkedéséről a szervezeteket tájékoztassa is.

Nem merjük ugyanis azt a következtetést levonni, hogy esetleg Ön is egyetért ezen kijelentésekkel.

A 34/1990.(VIII.30.) Korm. rendelettel létrehozott Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal feladata - néhány idézet a törvényből - a folyamatos kapcsolattartás a kisebbségek érdekképviselői és egyéb szervezeteivel, sőt közreműködés - a kisebbségi szervezetekkel való egyeztetés útján - az érdekek feltárásában, a sajátos kisebbségi igények felmérésében. A Hivatal feladata továbbá figyelemmel kíséri a közvéleménynek a kisebbségekkel kapcsolatos állásfoglalásait, a hazai és külföldi sajtót is.

A mi olvasatunkban ezen feladatok kötelezővé teszik a Hivatal számára - levél nélkül is - a panaszlott nyilatkozat elleni fellépést, annak tartalmától való elhatárolódást, nemhogy személyhez fűződő jogok megsértésére degradálni a problémát. Itt a hazai örmény kisebbségről van szó és annak jogairól, a közvélemény tudatos félrevezetéséről, a demokratikusan megválasztott helyi örmény kisebbségi önkormányzatok és más civil örmény szervezetek legitimitásáról.

Csak az Ön vezetése alatt álló Hivatal és a kisebbségi jogok országgyűlési biztosa rendelkezik jogosítvánnyal ez ügyben és - meggyőződésem szerint - kötelezettségekkel is, hogy hasonló megnyilatkozások egyetlen kisebbségi szervezet (nemcsak örmény) elnöke részéről el ne hangozhassanak.

Tájékoztatásul közlöm, hogy hasonló levelet küldtünk a kisebbségi ombudsman úrhoz is, bár visszajelzést mindezideig még nem kaptunk rá.

Töretlenül várják szervezeteink it. Elnök Úr intézkedését az ügyben.

Budapest, 2000. május 8.

Tisztelettel:

dr. Issekutz Sarolta elnök

Budapest II. ker. Örmény Kisebbségi Önkormányzat,
Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása,
Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület

Híradó

Az örmény eredetű magyar nemesi családok genealógiája című kötet reményeink szerint a 2000-ik, millenniumi évben jelenik meg.

Kérem a tisztelt olvasók segítségét, hogy a családok feldolgozásához leszármazási táblázatokat, gyászjelentéseket, anyakönyvi kivonatokat küldjenek.

A következő családok adatai kerülnek feldolgozásra:

Balta, Bocsánczy, Bogdánffy, Buzát, Capdebo (baraczházi), Csiky (erzsébetvárosi), Csomák, Czárán (seprősi), Dániel báró és nemes (szamosújvárnémeti), Gajzágó (apanagyfalusi), Gáspár, Gorove (gattályai), Govrik (fegyverneki), Gyertyánffy (bobdai), Hankovics, Hollósi (gertyenyesi), Issekutz (1758), Issekutz (marosvásárhelyi), Issekutz (1760), Jakabffy, Jeremiás, Kabdebo (talpasi), Kápri báró, Karácsonyi gróf és nemes (beodrai), Kiss báró és nemes (eleméri és ittebei), Korbuly (lompéti), Kövér (gyergyószentmiklósi), Kövér (rétháti), Kristóf alias Jakabfy, Lászlóffy, Lázár, Lengyel (ebesfalvi), Lukács báró és nemes (erzsébetvárosi), Markovits (kisterpesti, spizzai gróf), Márionffy, Novák (szentmiklósi), Pap báró, Pap-Gergely, Pátrubán, Pattantyús-Ábrahám (danczkai), Pászákász, Petrasko, Placsintár, Rátz, Simay, Szarukán, Szentpétery, Terdik, Török, Verzár (szombatsági), Vikol, Zakariás.

Gudenus János József,

1211 Budapest-Csepel,

Kiss János altb.u.6.,fszt. 1. ajtó

Ezt a felhívást hónapok óta, minden számunkban közreadjuk. Itt az ideje, hogy az eredményekről adjunk számot, bár még nem jutottunk a dolog végére. Az időközi számvetést újabb felhívó kérés is követi:

Az **Örmény eredetű magyar nemesi családok genealógiája** című kiadványt 1999. október elején kezdtem el gyűjteni és rendszerezni s célul tűztem ki, hogy a kéziratot 2000. június 30-ára lezárom. A készülő kötetben tárgyalt 53 család közül a következőkről: *Buzáth* (szigeti), *Hankovics*, *Lázár*, *Pátrubán*, *Szarukán*, *Török* - még igen kevés az adat, a következő öt